

Poul Villaume den 14. januar 2022:

Efter 1989 lovede vesten, at Europa skulle have en "ny sikkerhedsstruktur".

Skal vi ikke bygge den nu – sammen med Rusland?

Følgende er to citater fra Poul Villaums debat artikel i Ræson den 14, januar 2022:

Titlen: Poul Villaume: Efter 1989 lovede vesten, at Europa skulle have en "ny sikkerhedsstruktur". Skal vi ikke bygge den nu – sammen med Rusland?

Poul Villaume (f.1950) er dr.phil. og professor emeritus i samtidshistorie, Saxo-Instituttet, KU.

»Det er i denne forbindelse også værd at minde om, at både NATO selv (London-erklæringen, juli 1990) og alle CSCE-lande (Paris-charteret, november 1990) ved Den Kolde Krigs afslutning lovede sig selv og hinanden, at der nu skulle opbygges nye sikkerhedspolitiske mekanismer og institutioner og en ny sikkerhedsarkitektur i et helet og helt Europa, som naturligt også skulle omfatte både Nordamerika og Rusland. Man talte også om et sikkerhedsfælleskab, som skulle strække sig "fra Vancouver til Vladivostok". Men efter at Sovjetunionen brød sammen under sin egen (død)vægt i 1991, blev NATO kastet ud i en stille, eksistentiel krise, som man først gradvist overvandt med vedtagelsen af NATOs udvidelsesprogram mod øst i 1993-94 ("expand or die", lød parolen internt). Der blev dermed, som Vestens yndlings-russer i 1990erne, Boris Jeltsin,

fortroligt advarede Bill Clinton om i 1994 og 1995, i praksis tale om, at den tilbageblevne koldkrigsalliance blev dominerende i Europa på bekostning af et sikkerhedspolitisk marginaliseret, isoleret og ydmyget Rusland...«

»En anden vigtig erfaring fra Den Kolde Krig er, at uanset hvor skarpt modsætningerne mellem parterne er trukket op, er det altid godt, at der er dialog, forhandlinger og personlige kontakter – gerne suppleret af fortrolige 'bagkanaler' mellem parterne på højst muligt niveau, og med gensidig respekt for modpartens bekymringer, uanset alle politiske og værdimæssige forskelle. Det var på den måde, afspændingsepoken under Den Kolde Krig blev igangsat i 1960'erne og 1970'erne, og det var sådan, den, især på europæisk plan, overlevede selv det stærkt forværrede supermagtsforhold i begyndelsen af 1980'erne. Det er derfor farligt at bagatellisere dét, at der alene finder forhandlinger sted, som måske nytteløs "bla-bla-bla"; det er under alle omstændigheder bedre end "bang-bang-bang" (eller som Churchill formulerede det i 1954, da han ihærdigt søgte at stable et topmøde mellem Øst og Vest på benene: "To jaw-jaw is always better than to war-war"). Og en sidste påmindelse, også formuleret midt under Den Kolde Krig, og af gyldighed også i den aktuelle situation mellem Rusland og Vesten, fremsagt af den respekterede britiske militærskribent Sir Basil Lidell Hart i 1960: "Fasthold styrke, om muligt. Under alle omstændigheder, hold hovedet koldt. Hav ubegrænset tålmodighed. Træng aldrig en modstander op i hjørnet, og hjælp ham altid med at redde ansigt. Sæt dig selv i hans sted – for at se tingene gennem hans øjne. Undgå selvretfærdighed som djævlens – intet gør mere blind."«

Læs hele artiklen i Ræson her.